

Onderwerp

Windenergie

Registratienummer

1816891

Kern mededeling:

In de vergadering van de Statencommissie Duurzaamheid van 7 oktober 2015 stond de inspraakrijpheid van het ontwerp 'partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor wind' en het ontwerp 'Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' geagendeerd. In de vergadering van de commissie is gewezen op inconsistenties in de tekst van de partiële herziening en afwijkingen in beide ontwerpbeleidskaders ten aanzien van eerder door PS meegegeven kaders.

Met deze mededeling wordt u hierover verder geïnformeerd. Daarnaast wordt u geïnformeerd over de planning tot vaststelling van de beleidskaders.

Mededeling:**Inconsistenties in de tekst van de partiële herziening**

De geconstateerde inconsistenties in de tekst betreffen de Houtribdijk. Naar aanleiding van ambtelijke opmerkingen van de gemeente Lelystad op de tekst van de partiële herziening zijn voor de Houtribdijk op het laatste moment nog wijzigingen doorgevoerd in de tekst. In de bijlage 2 bij de hoofdttekst van de partiële herziening zijn deze teksten niet overal doorgevoerd. Andere inconsistenties zijn niet gevonden.

Inmiddels is de tekst van bijlage 2 in overeenstemming met de hoofdttekst gebracht, voor wat betreft de Houtribdijk. De aangepaste tekst is op 22 oktober ter inzage gelegd.

Afwijkingen ten opzichte van eerdere kaders

Op 24 maart 2015 zijn uw Staten bij mededeling geïnformeerd over de hoofdlijnen van het Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (verder: Regioplan). In de mededeling is aangegeven dat de uitgangspunten uit het Programma van Eisen voor de projectplannen in het kader van het Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (PvE, door PS vastgesteld op 27 februari 2013) daar waar nodig onderbouwd zijn aangescherpt. Het PvE was specifiek opgesteld ten behoeve van het Federatieplan van de windverenigingen. Aangezien het planproces en de samenwerking met de Federatie is beëindigd, is dit PvE niet meer actueel in relatie tot het Regioplan.

Uitgangspunt voor het PvE was uw Bestuursopdracht Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland uit 2012. Wij willen u een duidelijk beeld geven van hoe de door u meegegeven kaders in de bestuursopdracht zijn uitgewerkt in het Regioplan.

Doelstellingen bestuursopdracht

De doelstellingen uit de bestuursopdracht:

- Meer energie met minder molens: van 597 naar 300 molens
- Vergroten van de opwekkingscapaciteit van de opgestelde windmolens in Flevoland om zo te voldoen aan de rijksdoelstelling voor Flevoland
- Impuls regionale economie door vergroten neveninkomen van boeren en bewoners landelijk gebied, creëren van werkgelegenheid, financiële participatieruimte voor Flevolandse burgers en vormgeven van de gebiedsgebonden bijdrage

Datum

1 december 2015

Auteur

drs. T. van Huissteden

Afdeling/Bureau

RE

Openbaarheid

Passief openbaar

Portefeuillehouder

Stuivenberg, A.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Uitwerking in het Regioplan

Meer energie met minder molens: van 597 naar 300 molens

In de bestuursopdracht is een doelstelling opgenomen **voor de gehele provincie** (van 597 naar 300 windturbines). Deze doelstelling is in lijn met de essentiële beleidslijn (9) van het Omgevingsplan 2006 waarin een geleidelijke afname van het aantal windturbines in de provincie met 50 % is genoemd.

In de bestuursopdracht 2012 zijn een aantal risico's benoemd die de halveringsdoelstelling in de weg kunnen zitten. In de afgelopen 3 jaar zijn deze risico's werkelijkheid geworden. O.a. het subsidieregime is aanzienlijk ongunstiger geworden en de ontwikkelingsruimte is stevig beperkt door het Luchthavenbesluit. Dit maakt dat we, nu 3 jaar later, de verwachting hebben dat we met alleen de projecten op basis van het Regioplan (dus Zuidelijk en Oostelijk Flevoland) de doelstelling om te komen tot een halvering van het aantal molens niet halen. Deze inschatting komt voort uit de grote onzekerheid over de hoogtebeperkingen die de ontwikkeling van de luchthaven met zich meebrengt. Dit biedt ook onzekerheid in de mogelijkheden ten aanzien van de hoogte van de te plaatsen molens.

Echter als provincie en gemeenten op lange termijn het uitsterfbeleid voor bestaande windturbines handhaven, dat o.a. geldt voor de ruim 30 solitaire windturbines in de NOP, zouden we wel dicht bij deze doelstelling kunnen komen. Bovendien werkt de huidige marktontwikkeling naar grotere windturbines met grotere rotordiameters in het voordeel van de halveringsdoelstelling.

Vergroten van de opwekkingscapaciteit

Dit wordt bereikt door het opschalen. Meer energie met minder molens. Niet alleen de capaciteit (in MW aan opgesteld vermogen) wordt vergroot, maar de hoeveelheid opgewekte stroom zal met hogere molens met grotere rotordiameters verhoudingsgewijs nog veel meer toenemen. Dit laatste is essentieel in de ambities van overheden om energieneutraal te worden.

Impuls regionale economie

Zie verder onder participatiemogelijkheden

Eisen en uitgangspunten bestuursopdracht

Eisen bestuursopdracht

De uitgangspunten uit de bestuursopdracht betreffen:

- Toepassen van principe van opschalen en saneren
- Concentreren van nieuwe windmolens in parken
- Afdracht van een gebiedsgebonden bijdrage
- Bieden van financiële participatiemogelijkheden voor iedere inwoner van Flevoland
- Het verkrijgen van bestuurlijk commitment aan het proces en overeenstemming over de uitkomsten
- Het borgen van de veiligheid van nieuwe en bestaande windparken door certificering

Uitgangspunten bestuursopdracht

- a. maatwerk per gebied
- b. bottom-up planontwikkeling door een iteratief en open-planproces om zoveel mogelijk draagvlak te creëren
- c. één overkoepelende organisatie (WOWF, later FWF) als vertegenwoordiging van de gebiedsorganisaties
- d. formuleren van één saneringsequivalent voor heel Flevoland
- e. focus op regionale impact en samenhang van windparken (ecologie, landschap, milieu, veiligheid en rendement windparken)
- f. gelijke opschalingsrechten voor bestaande windmoleneigenaren binnen en buiten de ontwikkelgebieden
- g. mogelijkheid voor niet windmoleneigenaren in het buitengebied om risicodragend te participeren in windprojecten

h. geen medewerking aan ruimtelijke procedures die buiten het doel en de scope van het Regioplanproces vallen

Aan alle eerste vijf gestelde eisen wordt met het Regioplan voldaan. Het borgen van de veiligheid van de windparken betreft een indieningsvereiste voor de aanvraag tot omgevingsvergunning; dit aspect wordt op dat moment geborgd.

In het Regioplan is op de volgende manier invulling gegeven aan de eisen en uitgangspunten uit de bestuursopdracht:

Ad a, e en f. Maatwerk per gebied

Maatwerk wordt geleverd door:

- aanwijzen van deelgebieden

In het Regioplan worden deelgebieden aangewezen waar evenwicht mogelijk is tussen de nieuwbouwcapaciteit, de saneringsopgave en de financiële participatie. Tevens is rekening gehouden met gemeentegrenzen en de werkgebieden van de bestaande windverenigingen. Binnen een projectgebied kan één initiatiefnemer (of een alliantie van samenwerkingspartners) het project van opschaalen en saneren integraal uitvoeren.

- aanwijzen van plaatsingszones

Binnen de projectgebieden zijn plaatsingszones aangegeven. De keuze voor de plaatsingszones is gebaseerd op de beschikbare informatie en de inzichten uit het planMER en onderzoek naar het economisch perspectief. Het betreft opstellingen die in het kader van de planMER onderzocht zijn en die aansluiten bij bestaande lijnen en/of initiatieven. De plaatsingszones bieden duidelijkheid aan initiatiefnemers over de beschikbare plaatsingsruimte voor windmolens en zijn een synthese van de scenario's 'landschap' en 'maximale opbrengst' uit het planMER en kunnen rekenen op voldoende bestuurlijk draagvlak in de regio en draagvlak in het gebied. Bij de invulling van de zones gelden ruimtelijke uitgangspunten ten behoeve van de omgevingskwaliteit.

Ten aanzien van de breedte van de plaatsingszones is sprake van een differentiatie, zodat speelruimte in de uitwerking wordt geboden. De meeste zones zijn 500 meter breed. Waar meer flexibiliteit nodig is, bijvoorbeeld bij overgangen land-water, wordt een zonebreedte van 1000 meter gehanteerd.

De plaatsingszones kunnen nog wijzigen door aspecten als Radar, de zones rond Luchthaven Lelystad en de middengolf in Zeewolde. Over deze aspecten heeft nog overleg plaats met de betreffende rijksdepartementen.

Verschil Regioplan t.o.v. bestuursopdracht:

- van zes naar vier gebieden:

In de bestuursopdracht is uitgegaan van zes windontwikkelgebieden, die indicatief waren aangegeven op het kaartbeeld 'Indicatieve zoekruimte voor windenergie in Flevoland'. Deze indeling is op basis van de huidige inzichten aangescherpt: de begrenzing is verruimd en delen van de gebieden zijn samengevoegd. Dit heeft geresulteerd in vier projectgebieden: noord, oost, zuid en west. De herindeling van de gebieden is nodig om evenwicht te kunnen creëren tussen de nieuwbouwcapaciteit en de saneringsopgave en om tot samenwerking tussen initiatiefnemers te komen die gezamenlijk een aantal grote windenergieprojecten ontwikkelen.

Ad b en c. Bottum-up planproces en één overkoepelende organisatie

Het bottum-up planproces en de samenwerking met de Federatie Windverenigingen Flevoland (FWF) is eind 2014 beëindigd. Dit onderdeel uit de bestuursopdracht is niet meer relevant. Omdat nadien de afzonderlijke windverenigingen aanspreekpunt van de overheid zijn gebleven blijft het uitgangspunt van de bottom-up benadering en open planproces wel overeind.

Ad d. het saneringsequivalent

Uit berekeningen komt naar voren dat er gezien de geboden plaatsingsruimte kan worden voldaan aan een gemiddelde saneringsequivalent van 1:2,5 in het gehele Regioplangebied. Dit betekent dat voor iedere 2,5 MWh die ontwikkeld wordt, 1 MWh gesaneerd moet worden. Hoewel in het gehele

plangebied wordt voldaan aan het saneringsequivalent kan deze per deelgebied wel verschillen vanwege verschillen in het aantal te ontwikkelen MWh en verschillen in saneringsopgave en leeftijd van bestaande windmolens.

Verschil Regioplan ten opzichte van bestuursopdracht:

- Het formuleren van één gemiddelde saneringsequivalent voor het gehele Regioplangebied is mogelijk gebleken, maar behoeft differentiatie voor de deelgebieden. Dit was ook als één van de risico's ingecalculeerd in de bestuursopdracht. Heroverweging op dat moment van verschillende eisen en beleidsuitgangspunten was als beheersmaatregel genoemd.

de dubbeldraaitermijn

In de bestuursopdracht wordt de dubbeldraaitermijn niet als uitgangspunt meegegeven. In het PvE wordt het begrip voor het eerst geïntroduceerd en wordt voor het gehele gebied uitgegaan van een dubbeldraaitermijn van 0,5 jaar. Net zoals bij het saneringsequivalent is het ook hier moeilijk om te komen tot een generieke dubbeldraaitermijn voor geheel Oostelijk en Zuidelijk Flevoland. Vanwege de verschillende leeftijd en subsidieregelingen van de bestaande molens, lopen de kosten voor de te saneren molens uiteen. De generieke dubbeldraaitermijn van 0,5 jaar werkt dan sterk negatief in het economisch perspectief voor de deelgebieden. Daarom is er in het beslisdocument van 31 maart jl. en het ontwerpregioplan vanuit gegaan dat bestaande molens, zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen 5 jaar na ingebruikname van de nieuwe molens worden gesaneerd, waarbij de economische noodzaak van een termijn van langer dan 0,5 jaar door de initiatiefnemer dient te worden aangetoond.

Ad g. Participatiemogelijkheden

Bewoners en ondernemers krijgen gelegenheid om financieel te participeren. Van initiatiefnemers wordt gevraagd die participatie eerlijk, eenvoudig en evenwichtig vorm te geven. Conform de bestuursopdracht wordt onderscheid gemaakt tussen:

- (a) Bewoners en ondernemers binnen het werkingsgebied van het Regioplan (groot deel buitengebied Dronten, Lelystad en Zeewolde en beperkt Almere):
worden in de gelegenheid gesteld om financieel te participeren in de ontwikkeling van nieuwe windmolens in het betreffende projectgebied vanaf de eerste risicodragende fase (voordat de vergunningen zijn verleend) op basis van gelijkheid
- (b) Alle bewoners in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland worden in de gelegenheid gesteld om financieel te participeren in de exploitatie van nieuwe windmolens (fase van ingebruikname). Hiertoe dient de initiatiefnemer minimaal 2,5% van de initiële totale investeringsomvang op deze manier te financieren

Deze aanpak is conform het uitgangspunt van de bestuursopdracht.

Ad h. Geen medewerking aan ruimtelijke procedures buiten doel en scope Regioplan

Eind 2014 is naar aanleiding van een aantal vervangingsaanvragen de noodzaak ontstaan om een provinciale Noodverordening wind af te kondigen. Deze noodverordening was nodig om ook de vervanging van bestaande windmolens onder de in 2005 ingestelde bouwstop te laten vallen, een tot op dat moment toegestane praktijk die de landschappelijke doelstelling van het opschalen en saneren doorkruiste.

Na de vaststelling van de partiële herziening van het Omgevingsplan voor windenergie, wordt gewerkt aan een verordening voor windenergie. Deze verordening treedt dan in de plaats van de Noodverordening. Eind 2016 wordt de verordening voor windenergie ter vaststelling aan u voorgelegd.

Planning vaststellen Regioplan

16 maart 2016 Commissie duurzaamheid

30 maart 2016 Provinciale Staten

De behandeling in Provinciale Staten was aanvankelijk voorzien op 24 februari 2016. Vanwege de sluiting van de periode voor het indienen van zienswijzen, op 2 december 2015 is behandeling in PS op 24 februari 2016 (en de daaraan vooraf gaande commissievergaderingen) niet haalbaar gebleken.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot